

12.1 **Praktyka zawodowa – 4 tyg. – 160 godz.**

Uwaga: wymiar 120 godzin jest minimum natomiast rzeczywista liczba godzin to 160.

I. Bezpieczeństwo procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń

II. Praca w małym zespole

III. Jakość procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń

Bezpieczeństwo procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń			
Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:	Poziom wymagań programowych	Kategoria taksonomiczna	Materiał nauczania
BHP(1)4 scharakteryzować wymagania bezpieczeństwa dotyczące procesów wytwarzania części maszyn i urządzeń;	P	B	<ul style="list-style-type: none"> – Przepisy prawne dotyczące zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w branży mechanicznej. – Kodeks pracy- maszyny (Art. 215, Art. 216. Art.217). – Ogólne wymagania w stosunku do maszyn i narzędzi – Wyciąg z rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn – Dyrektywa 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 – Obsługa i stosowanie maszyn, narzędzi i innych urządzeń technicznych wyciąg z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów BHP – Przepisy prawne dotyczące ochrony przeciwpożarowej w branży mechanicznej. – Przepisy prawne dotyczące ochrony
BHP(1)5 wyjaśnić pojęcie ergonomia;	P	B	
BHP(1)6 wyjaśnić pojęcie ochrona środowiska;	P	B	
BHP(3)3 zinterpretować podstawowe prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy związane z bezpieczeństwem i higieną pracy w zakładach produkcyjnych branży mechanicznej;	P	B	
BHP(8)3 zastosować środki ochrony indywidualnej podczas obróbki ręcznej i maszynowej części maszyn i urządzeń;	P	B	
BHP(8)4 zastosować środki ochrony indywidualnej podczas montażu, naprawy i obsługi maszyn i urządzeń;	P	B	

Bezpieczeństwo procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń			
BHP(8)5 zastosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas transportu i składowania materiałów;	PP	C	środowiska w branży mechanicznej. – Barwy i znaki bezpieczeństwa(zakazu, nakazu, ostrzegawcze, informacyjne)
BHP(9)10 przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zastosować przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska podczas obróbki ręcznej i maszynowej części maszyn i urządzeń;	P	C	
BHP(9)11 przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zastosować przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska podczas montażu, naprawy i obsługi maszyn i urządzeń;	P	C	
BHP(9)12 przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zastosować przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska podczas transportu i składowania materiałów;	P	C	
BHP(9)13 scharakteryzować: sposoby eliminowania zagrożeń urazami mechanicznymi, zagrożeń związanych z prądem elektrycznym i substancjami niebezpiecznymi;	P	C	
BHP(9)14 zorganizować bezpieczne i ergonomiczne stanowisko pracy do wykonania zadań zawodowych branży mechanicznej;	P	C	
Planowane zadania (ćwiczenia)			

Bezpieczeństwo procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń

Dobieranie środków ochrony indywidualnej do wykonywanych prac obróbki, montażu, naprawy, obsługi maszyn i urządzeń.

Wskazywanie konsekwencji naruszenia przepisów i zasad bhp podczas wykonywania obróbki ręcznej i maszynowej części maszyn i urządzeń.

Wskazywanie konsekwencji naruszenia przepisów i zasad bhp i ochrony środowiska podczas wykonywania montażu, naprawy i obsługi maszyn i urządzeń.

Warunki osiągania efektów kształcenia, w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Z proponowanej ilości zadań można wybrać te, które są możliwe do wykonania w danym zakładzie. Wszystkie zadania są przewidziane do realizacji w systemie jednej 8 godzinnej zmiany.

Głównym celem praktyki u pracodawców jest zdobycie wiedzy praktycznej, a tym samym zwiększenie skuteczności procesu nauczania. Praktyka zawodowa ma także służyć pogłębianiu wiadomości nabytych w szkole oraz doskonaleniu umiejętności zawodowych na różnych stanowiskach pracy. Praktyka zawodowa powinna również przygotować uczniów do kierowania pracą innych, wykształcić umiejętność pracy i współdziałania w zespole, poczucie odpowiedzialności za jakość pracy, poszanowanie mienia, uczciwość.

Zajęcia powinny być prowadzone indywidualnie. Dominującą metodą kształcenia powinna być próba pracy.

Środki dydaktyczne

Zakłady produkcyjne – działają: projektowania, obróbki, montażu, kontroli jakości. Dokumentacje techniczno-ruchowe maszyn i urządzeń, instrukcje obsługi, konserwacji i naprawy maszyn i urządzeń, dokumentacja technologiczna procesów produkcji.

Zalecane metody dydaktyczne

Próby pracy.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone indywidualnie.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Do oceny osiągnięć efektów kształcenia uczących się proponuje się stosowanie ćwiczeń, projektów i testów praktycznych zaopatrzonych w kryteria oceny dokładności wykonania, zgodności ze wzorcem, stosowaniem obowiązujących w zakładzie zasad organizacji pracy i bezpieczeństwa.

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków pracy w przedsiębiorstwie,
- dostosowanie do możliwości technologicznych przedsiębiorstwa

Nauczyciel powinien:

- udzielać wskazówek, jak się uczyć i pomagać w trakcie uczenia się,
- pomóc ustalić realistyczne cele i oceniać uzyskane efekty,
- stosować materiały odwołujące się do wielu zmysłów,
- zadawać prace oparte na zainteresowaniach uczniów,
- wyszukiwać w uczeniu się uczniów mocne strony i na nich opierać nauczanie,

Bezpieczeństwo procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń

- zachęcać uczniów do pracy i wysiłku i pozytywnie motywować,
- w ocenie uwzględniać również zaangażowanie i determinację uczniów podczas wykonywania zadania.

Praca w małym zespole

Uszczegółowione efekty kształcenia	Poziom wymagań programowych	Kategoria taksonomiczna	Materiał nauczania
Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi: OMZ(2)1 planować potrzeby kadrowe z uwzględnieniem czynników wewnętrznych i czynników otoczenia;	PP	D	<ul style="list-style-type: none"> – Gospodarka zasobami ludzkimi. – Zasady zarządzania jakością procesów produkcyjnych wytwarzania części maszyn i urządzeń w zakładach branży mechanicznej. – System zarządzania jakością – normy ISO 9000. – Zasady etyki zawodowej.
OMZ(2)2 określić obowiązki osób przydzielonych do wykonania zadań zawodowych branży mechanicznej;	P	B	
OMZ(2)3 dobrać osobę z uwzględnieniem jej wiedzy, umiejętności, doświadczenia, postawy;	P	C	
OMZ(3)1 delegować uprawnienia w związku z wykonywaniem przydzielonych zadań zawodowych branży mechanicznej;	P	C	
OMZ(3)2 kontrolować czas wykonywania przydzielonych zadań;	P	C	
OMZ(3)3 zaplanować sposób zapewnienia jakości na etapie wytwarzania wyrobów, transportu i magazynowania;	PP	D	
OMZ(4)1 zaplanować sposób zapewnienia jakości wytwarzania części maszyn i urządzeń;	PP	D	
OMZ(4)2 zaplanować sposób zapewnienia jakości obsługi i naprawy maszyn i urządzeń;	PP	D	

Praca w małym zespole			
OMZ(4)3 scharakteryzować system zarządzania jakością oparty o wymagania normy ISO 9000;	P	C	
OMZ(6)1 sformułować polecenia i komunikaty językiem zrozumiałym i poprawnym gramatycznie;	P	C	
OMZ(6)2 posługiwać się językiem zawodowym właściwym dla branży mechanicznej;	P	C	
OMZ(6)3 zinterpretować wypowiedzi współpracowników dotyczące wykonywania zadań zawodowych;	P	C	
KPS(1)3 wyjaśnić podstawowe zasady kultury i etyki dotyczące zawodu;	P	C	
KPS(3)3 zanalizować rezultaty działań;	P	C	
KPS(5)3 określić skutki stresu;	P	C	
KPS(7)3 przestrzegać tajemnicy zawodowej związanej z prowadzeniem dokumentacji pracy;	P	C	
KPS(8)3 wykonywać działania zgodnie z kwalifikacjami i kompetencjami;	P	C	
KPS(9)3 proponować konstruktywne rozwiązania;	P	C	
Planowane zadania (ćwiczenia)			
Wykonanie operacji gięcia według zadanego rysunku technicznego na maszynie sterowanej numerycznie.			
Wykonywanie różnych operacji obróbkowych na tokarce uniwersalnej kłowej, kontrola jakości prac.			
Wykonywanie różnych operacji obróbkowych na tokarce sterowanej numerycznie, kontrola jakości prac.			

Praca w małym zespole

Wiercenie otworów na wiertarkach ogólnego przeznaczenia, kontrola jakości prac.

Mechaniczne cięcie blach, kontrola jakości prac.

Demontaż i montaż połączeń kształtowych i gwintowych, kontrola jakości prac.

Wykonywanie obróbki otworów za pomocą rozwiercania, kontrola jakości prac.

Szlifowanie wałków, otworów i powierzchni płaskich, kontrola jakości prac.

Analiza dokumentacji techniczno-ruchowej wybranych maszyn i urządzeń (np. w celach konserwacyjnych lub obsługowo-naprawczych), kontrola jakości prac.

Rozliczenie zlecenia z odpowiednim członkiem zespołu.

Określenie przydziału zadań dla ekipy remontowej wybranej maszyny.

Opracowanie harmonogramu prac zespołu.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Z proponowanej ilości zadań można wybrać te, które są możliwe do wykonania w danym zakładzie.

Wszystkie zadania są przewidziane do realizacji w systemie jednej 8-godzinnej zmiany.

Głównym celem praktyki u pracodawców jest zdobycie wiedzy praktycznej, a tym samym zwiększenie skuteczności procesu nauczania. Praktyka zawodowa ma także służyć pogłębianiu wiadomości nabytych w szkole oraz doskonaleniu umiejętności zawodowych na różnych stanowiskach pracy. Praktyka zawodowa powinna również przygotować uczniów do kierowania pracą innych, wykształcić umiejętność pracy i współdziałania w zespole, poczucie odpowiedzialności za jakość pracy, poszanowanie mienia, uczciwość.

Zajęcia powinny być prowadzone indywidualnie i w grupach z wykorzystaniem zróżnicowanych form. Grupy do wykonywania zadań mogą liczyć do 3 osób. Dominującą metodą kształcenia powinna być próba pracy.

Środki dydaktyczne

Zakłady produkcyjne – działy: projektowania, obróbki, montażu, kontroli jakości. Dokumentacje techniczno-ruchowe maszyn i urządzeń, instrukcje obsługi, konserwacji i naprawy maszyn i urządzeń, dokumentacja technologiczna procesów produkcji.

Zalecane metody dydaktyczne

Próby pracy.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone indywidualnie.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Do oceny osiągnięć efektów kształcenia uczących się proponuje się ocenianie zachowań uczniów w sytuacjach wykonywania zadań zawodowych, ocenianie postaw zawodowych.

Praca w małym zespole

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie do możliwości technologicznych przedsiębiorstwa,
- organizację pracy w przedsiębiorstwie.

Nauczyciel powinien:

- udzielać wskazówek, jak się uczyć i pomagać w trakcie uczenia się,
- pomóc ustalić realistyczne cele i oceniać uzyskane efekty,
- stosować materiały odwołujące się do wielu zmysłów,
- zadawać prace oparte na zainteresowaniach uczniów,
- wyszukiwać w uczeniu się uczniów mocne strony i na nich opierać nauczanie,
- zachęcać uczniów do pracy i wysiłku i pozytywnie motywować,
- w ocenie uwzględniać również zaangażowanie i determinację uczniów podczas wykonywania zadania.

Jakość procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń

Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:	Poziom wymagań programowych	Kategoria taksonomiczna	Materiał nauczania
M.44.2(4)1 zaplanować system kontroli przebiegu prac na stanowisku procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń;	P	C	<ul style="list-style-type: none"> – Zasady sporządzania harmonogramów wykonania prac. – Podstawowe wskaźniki oceny efektywności systemu produkcyjnego – wydajność i produktywność. – Zasady eksploatacji maszyn i urządzeń branży mechanicznej. – Zasady prowadzenia kontroli procesów produkcyjnych wytwarzania części maszyn i urządzeń. Kontrola wstępna, międzyoperacyjna, końcowa procesu produkcyjnego. – Gospodarka narzędziami i kartoteki narzędziowe w zakładach produkcyjnych branży mechanicznej.
M.44.2(4)2 zanalizować harmonogram wykonania prac na danym stanowisku procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń;	P	C	
M.44.2(4)3 zanalizować wyniki kontroli przebiegu prac na danym stanowisku;	P	C	
M.44.2(4)4 zanalizować harmonogram wykonania prac na danym stanowisku procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń;	P	C	
M.44.2(5)1 obliczyć wydajność i produktywność procesu produkcyjnego części maszyn	P	C	

Jakość procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń			
i urządzeń;			<ul style="list-style-type: none"> - Zasady zarządzania gospodarką materiałową w branży mechanicznej. - Zasady gospodarki odpadami w branży mechanicznej.
M.44.2(5)3 zaplanować system kontroli wydajności procesu produkcji części maszyn i urządzeń;	P	C	
M.44.2(5)3 zanalizować wyniki kontroli wydajności procesu produkcji oraz jakości wyrobów w odniesieniu do dokumentacji technicznej wytwarzania części maszyn i urządzeń;	P	C	
M.44.2(6)1 ocenić stan narzędzi, maszyn i urządzeń do wytwarzania części maszyn i urządzeń;	P	C	
M.44.2(6)2 zanalizować wyniki kontroli stanu technicznego narzędzi, maszyn i urządzeń w odniesieniu do dokumentacji technicznej;	P	C	
M.44.2(6)3 zastosować zasady użytkowania maszyn i urządzeń w procesach produkcyjnych części maszyn i urządzeń;	P	C	
M.44.2(8)1 obliczyć zapotrzebowanie materiałowe dla procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń;	P	C	
M.44.2(8)2 zaplanować i organizować procesy odbioru surowców i odpadów procesów produkcyjnych części maszyn i urządzeń;	P	C	
M.44.2(8)3 przestrzegać zasad gospodarowania odpadami procesów produkcyjnych części maszyn i urządzeń;	P	C	

Jakość procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń

Planowane zadania(ćwiczenia)

W wyniku realizacji praktyk uczeń powinien:

- zapoznać się ze strukturą organizacyjną zakładu i obiegiem dokumentacji z uwzględnieniem dokumentów finalnych generujących przychód zakładu,
- zapoznać się z systemami i obiegiem dokumentacji technicznej w zakładzie,
- opanować stosowanie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
- zapoznać się z kategoriami ryzyka zawodowego dla poszczególnych stanowisk pracy w zakładzie
- zapoznać się z kategoriami ryzyka zawodowego dla poszczególnych stanowisk pracy w zakładzie,
- zapoznać się z urządzeniami podlegającymi dozorowi technicznemu,
- zapoznać się z zasadami przyjęcia różnych zleceń produkcyjnych i związanej z tym dokumentacji,
- zdobyć umiejętności dokonania kontroli stanu technicznego maszyn i urządzeń i ich oprzyrządowania,
- zapoznać się z dokumentacją techniczno – technologiczną, instrukcjami obsługi, normami, katalogami stosowanymi w zakładzie do opracowywania procesów wytwarzania części maszyn i urządzeń lub eksploatacją maszyn i urządzeń,
- zapoznać się z procedurami projektowania części maszyn i urządzeń, sposobami wizualizacji projektu i stosowanymi do tego programami,
- wykonać wybrany fragment dokumentacji technicznej(rysunek techniczny)na obrabiarkach konwencjonalnych lub z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego typu CAD,
- zanalizować dokumentację techniczną i techniczno-technologiczną w zakładzie pracy stosowaną w procesach technologicznych wytwarzania lub naprawy,
- zanalizować dokumentację magazynową stosowaną w zakładzie pracy.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Z proponowanej ilości zadań można wybrać te, które są możliwe do wykonania w danym zakładzie. Wszystkie zadania są przewidziane do realizacji w systemie jednej 8 godzinnej zmiany.

Głównym celem praktyki u pracodawców jest zdobycie wiedzy praktycznej, a tym samym zwiększenie skuteczności procesu nauczania. Praktyka zawodowa ma także służyć pogłębieniu wiadomości nabytych w szkole oraz doskonalenie umiejętności zawodowych na różnych stanowiskach pracy. Praktyka zawodowa powinna również przygotować uczniów do kierowania pracą innych, wykształcić umiejętność pracy i współdziałania w zespole, poczucie odpowiedzialności za jakość pracy, poszanowanie mienia, uczciwość.

Praktyki powinny odbywać się indywidualnie lub w grupach nie przekraczających 3 uczniów. Dominującą metodą kształcenia powinna być próba pracy.\

Środki dydaktyczne

Zakłady produkcyjne – działy: projektowania, obróbki, montażu, kontroli jakości. Dokumentacje techniczno-ruchowe maszyn i urządzeń, instrukcje obsługi, konserwacji i naprawy maszyn i urządzeń, dokumentacja technologiczna procesów produkcji.

Zalecane metody dydaktyczne

Próby pracy.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone indywidualnie.

Jakość procesu produkcyjnego części maszyn i urządzeń

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Do oceny osiągnięć efektów kształcenia uczących się proponuje się oceniane zachowań uczniów w sytuacjach wykonywania zadań zawodowych podczas praktyki, ocenianie postaw zawodowych.

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie do możliwości technologicznych przedsiębiorstwa,
- organizację pracy w przedsiębiorstwie

Nauczyciel powinien:

- udzielać wskazówek, jak się uczyć i pomagać w trakcie uczenia się,
- pomóc ustalić realistyczne cele i oceniać uzyskane efekty,
- stosować materiały odwołujące się do wielu zmysłów,
- zadawać prace oparte na zainteresowaniach uczniów,
- wyszukiwać w uczeniu się uczniów mocne strony i na nich opierać nauczanie
- zachęcać uczniów do pracy i wysiłku i pozytywnie motywować,
- w ocenie uwzględniać również zaangażowanie i determinację uczniów podczas wykonywania zadania.